

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 668/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť T. J., zastúpenej advokátkou JUDr. Michaelou Pagáčikovou, Radlinského 1710, Dolný Kubín, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného úradu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. PK-2013/140, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. J. o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. decembra 2013 doručená sťažnosť T. J. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Michaelou Pagáčikovou, Radlinského 1710, Dolný Kubín, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného úradu Dolný Kubín (ďalej len „okresný úrad“ alebo „správny orgán“) v konaní vedenom pod sp. zn. PK-2013/140 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 4. mája 2013 na Obvodnom oddelení Policajného zboru D. oznámenie, že v ten deň v čase okolo 20.30 h bola napadnutá svojím manželom v mieste bydliska, a predložila správu z lekárskeho ošetrenia potvrdzujúcu, že boli u nej zistené poranenia, ktoré si nevyžadujú práceneschopnosť. Vec bola postúpená na prerokovanie okresnému úradu (v tom čase obvodný úrad, pozn.) pre podozrenie zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“). Správny orgán upovedomil sťažovateľku prípisom č. PK-2013/140 z 3. júna 2013 o odložení jej oznámenia podľa § 66 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch, pretože neodôvodňuje začatie konania o priestupku alebo postúpenie veci.

Sťažovateľka považovala postup správneho orgánu za nezákonný, pretože bez vykonania dokazovania si osvojil tvrdenie jej manžela, že sa žiadneho útoku nedopustil. Sťažovateľka preto podala podnet podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) Okresnej prokuratúre Dolný Kubín (ďalej len „okresná prokuratúra“). Okresná prokuratúra jej po prešetrení veci prípisom zo 16. augusta 2013 oznámila, že jej podnet je dôvodný, a preto podala správne orgánu podľa § 28 zákona o prokuratúre upozornenie prokurátora a navrhla prijatím vhodných opatrení odstrániť zistené pochybenia.

Sťažovateľka sa domáhala preskúmania zákonnosti postupu správneho orgánu aj podaním žaloby podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. O žalobe rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 20 S 95/2013-13

z 20. augusta 2013 tak, že konanie zastavil z dôvodu, že sťažovateľka nie je aktívne procesne legitimovaná na podanie žaloby.

Správny orgán predvolal sťažovateľku v októbri 2013 na ústne pojednávanie, aby vypovedala ako svedok vo veci oznámeného priestupku. Sťažovateľka namieta: „*Správny orgán... v začatom priestupkovom konaní jednostranne zmenil procesné postavenie sťažovateľky, bez tohto aby o tom sťažovateľku akýmkoľvek spôsobom upovedomil.*

Nastala tak situácia, keď sťažovateľka – ktorá pôvodne vystupovala ako poškodená (resp. oznamovateľka), bola správnym orgánom... informovaná o odložení veci v zmysle ust. § 66 ods. 3 zákona č. 372/1992 Zb. (... jej bolo doručované oznámenie o odložení veci bez začatia konania..., ktoré sa doručuje iba poškodenému), a následne po začatí priestupkového konania bola sťažovateľka označená iba ako svedok.

Sťažovateľka tak bola z uvedeného konania ako účastník konania (poškodená – oznamovateľka) úplne vylúčená, a to svojvoľným postupom správneho orgánu (porušiteľa), ktorý jednostranne zmenil procesné postavenie sťažovateľky, čím jej bolo znemožnené realizovať práva účastníka konania.“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol: „*Okresný úrad Dolný Kubín svojím postupom v konaní o priestupku pod č. kon.: PK-2013/140 porušil základné právo sťažovateľky T. J..., na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46. Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces v súlade s hodnotami zaručenými čl. VI. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy Slovenskej republiky.*

Sťažovateľke T. J. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3.000 € (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný úrad Dolný Kubín povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu s tým, že uvedená čiastka bude poukázaná na bankový účet právneho zástupcu...

Okresný úrad Dolný Kubín je povinný nahradiť do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu trovy konania...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom správneho orgánu v konaní o priestupku. Sťažovateľka bola oznamovateľkou skutku, ktorý správny orgán posúdil ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch. Podľa zistenia ústavného súdu rozhodnutím sp. zn. PK-2013/140 z 22. novembra 2013 správny orgán uznal obvineného za vinného zo spáchania uvedeného priestupku a uložil mu pokarhanie. Rozhodnutie okresného úradu nadobudlo právoplatnosť 17. decembra 2013.

Podľa § 72 zákona o priestupkoch v konaní o priestupku sú účastníkmi konania

- a) obvinený z priestupku,
- b) poškodený, ak ide o prejednávanie náhrady majetkovej škody spôsobenej priestupkom,
- c) vlastník veci, ktorá môže byť zhabaná alebo bola zhabaná, a to v časti konania týkajúcej sa zhabania veci,
- d) navrhovateľ, na návrh ktorého bolo začaté konanie o priestupku podľa § 68 ods. 1.

Podľa § 68 ods. 1 zákona o priestupkoch priestupky podľa § 42a a § 49 ods. 1 písm. a) sa prejednávajú len na návrh postihnutej osoby alebo jej zákonného zástupcu alebo opatrovníka.

Podľa § 81 ods. 2 zákona o priestupkoch sa poškodený môže odvolať proti rozhodnutiu o priestupku len vo veci náhrady škody.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že fyzická osoba alebo právnická osoba môže uplatniť námietku porušenia svojich základných práv a slobôd, ak bola/mala byť účastníkom napadnutého konania (II. ÚS 191/04, III. ÚS 117/08), v opačnom prípade fyzická osoba alebo právnická osoba nie sú oprávnenou osobou na podanie sťažnosti ústavnému súdu.

V konaní o priestupku je poškodený ten, komu bola priestupkom spôsobená majetková škoda a v konaní uplatnil nárok na jej náhradu (§ 70 ods. 1 zákona o priestupkoch). Sťažovateľka si neuplatňovala v napadnutom konaní nárok na náhradu škody a podľa názoru ústavného súdu sa na ňu nevzťahuje ani iná definícia účastníka konania podľa § 72 zákona o priestupkoch. Správny orgán preto postupoval v súlade so zákonom o priestupkoch, keď sťažovateľke nedoručil rozhodnutie o priestupku, pretože nebola účastníčkou tohto konania, a teda nebola oprávnená ani uplatňovať práva účastníka konania vrátane práva podať odvolanie. V priestupkovom konaní nemohlo preto dôjsť k porušeniu jej práv.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o jej odmietnutí ako podanej zjavne neoprávnenou osobou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2014